

Sosiți în depresiunea de la Vintilă-Vodă, după contactul cu autoritățile din R. Sărat și Buzău, înțelegând că o colaborare militară nu era posibilă, «căpeteniile poloneze, — spune Petrescu — luind drapelele, trec spre Transilvania cu intenția de a se alătura trupelor lui Bem»¹.

Cei rămași, nu atât de numeroși, intră în legături de colaborare mai strinsă cu «gvardia» — mult mai bine organizată în R. Sărat de căpitanul de panduri, praporgicul D. Periețeanu² și încearcă unele acțiuni de interceptare a convoaielor, curierilor și ștafetelor rusești, în trecere pe șoseaua dintre Buzău și Focșani³.

Dacă asupra acestor manifestări documentele care ni s-au păstrat vorbesc mai puțin, în schimb, din declarațiile revoluționarilor de la 1848, implicați în procesul de la Văcărești, cunoaștem mai mult. De pildă, la această activitate desfășurată de polonezi, Scarlat Voinescu, prefectul revoluției în județul Buzău, n-a participat cu nimic. Învinuirii, ce i se aduce la proces, de a fi «oprit, maltratată, despecetluit depeșile curierului rusesc», el îi opune, în apărare, argumentul că «spre scăpare l-a oprit și i-a dat înadins căprar spre îndeplinirea slujbei sale, încît seara, în aceeași zi, fu ajuns la Focșani»⁴. Acest fapt ilustrează poziția lui Scarlat Voinescu din acel moment, poziție nu prea mult distanțată de a succesorului său, A. Samurcaș, care, la 22 septembrie, îi prezenta pe revoluționarii polonezi «o bandă de străini vagabonzi»⁵.

Ce fel de primejdie amenința pe curierul rus între Buzău și Focșani, pentru ca Scarlat Voinescu să-i dea un însoțitor «spre scăpare»? Desigur, primejdia pe care o prezentau acțiunile polonezilor.

Cu totul altfel s-a manifestat praporgicul Dimitrie Periețeanu, căpitan de panduri și șeful «gwardiei» naționale din R. Sărat. El a primit și găzduit la sine grupul polonez, a pus la cale și a organizat acțiuni de sabotaj împotriva armatelor țariste pe linia Buzău — R. Sărat — Focșani, iar acuzația care s-a adus la Văcărești rimniceanului Dumitrache Ion, «prins în vremea preumblării de noapte aproape de satul Greabăn (lingă R. Sărat) cu acte și materialuri de foc»⁶, dovedește colaborarea «gwardiei» naționale din R. Sărat cu șeica poloneză care-și făcuse din acest oraș centrul activității sale⁷.

De asemenea, țărani de pe Valea Slănicului au ajutat lupta polonezilor, oferindu-le aproape o lună de zile adăpost, hrană și călăuze pentru a se orienta în zonă. Și nu este exclus, ca, între «revoluționarii din Prințipat înțeleși cu polonezii», despre care pomeneste raportul lui Samurcaș⁸, să se fi aflat țărani de pe Slănic.

Pe la 20 septembrie, imobilizați de trupele de ocupație și de ploile torențiale la Vintilă-Vodă, polonezii sint denunțați de reacționari și un pluton de cazaci⁹ îi atacă spre sfîrșitul lui septembrie. Unii izbutiseră să fugă, alții se baricadează în clopotnița minăstirii, apărîndu-se eroic timp de 7 ore, nu fără

¹ Buchetul, p. 52.

² Interogatoriul lui G. Terec-Ungureanu, în *Anul 1848*, V, p. 7—8.

³ Raportul lui A. Samurcaș către Căimăcămie, din 22.IX.1848, în *Anul 1848*, VI, p. 487.

⁴ Arh. St. Buc., dos. 129/1849 al Comisiei de cercetări.

⁵ *Anul 1848*, V, p. 487.

⁶ La C. C. BODEA, *op. cit.*, p. 139.

⁷ Raportul lui A. Samurcaș, în *op. cit.*, p. 487.

⁸ *Ibidem*, p. 488.

⁹ «Bukurester Zeitung», dă 20 de cazaci.